

Slutrapport

”Förstudie i praktisk tillämpningsmetod inom Lomma Kommun”

Projektledare Sven van Hardeveld, Therese Lundquist, Mujesira Kostovic och Diana Åkesson

Projektperiod from 2016-06-20 tom 2016-08-16

Sammanfattning

I början på året gick personalen ut med förfrågningar på HVB hemmen om det fanns ett intresse av någon form av aktiviteter under sommarlovet och 50 ungdomar anmälde sitt intresse för sysselsättning utöver sommarskola och simskola. Ungdomarna delades in i 2 perioder efter ålder. Äldre i första, v.24, 25, 26 och 27 och yngre i andra perioden v.29, 30, 31 och 32.

Varje period var också indelad i grupper, ca hälften fick sysselsättning ute på företag där deras personal handledde ungdomarna och andra hälften skulle slipa och måla bänkar.

På grund av antal ungdomar i sistnämnda gruppen insåg vi att det behövdes handledare på plats.

Fyra personer (vuxna nyanlända) anställdes och deras uppdrag blev att vägleda ungdomarna i hur man slipar och målar bänkar och bord men även visa ungdomarna vad det innebär att ha en sysselsättning, som till exempel ansvar för att komma i tid och göra det man ska. Själva uppgifterna, vilka bänkar osv som skulle renoveras, tillhandahölls av Fastighetsavdelningen och Gata-Park inom Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Den förstnämnda gruppen ungdomarna hade sin sysselsättning på olika företag som Netto, Coop, ICA Supermarket, Hemköp, Lidl, Alis Frukt samt Café Hans Jonas och PeJo-Gruppen inom LSS. Efter att företagen sagt ja till att ta emot ungdomar var det boendestödjarna inom integrationen som följde med vid första mötet då man även dokumenterade överenskommelsen om vilka uppgifter och regler som skulle följas. Boendestödjarna gjorde därefter regelbundna uppföljningar under hela sommaren inklusive uppföljningar i slipa/måla gruppen som sedan rapporterades till boende och arbetsledare. Totalt 37 ungdomar hade sysselsättning under delar av sommaren.

Bakgrund

Ensamkommande ungdomar visade ett stort intresse för att ha någon form av aktivering under sommarmånaderna. Därför erbjöds de möjligheten till sysselsättning på olika företag i Lomma samt internt i kommunen under ett antal sommarveckor. Sysselsättningen var helt frivillig då ingen ersättning utgick. Ungdomarna fick i gengäld ett intyg/betyg att sysselsättning har genomförts som de tar med sig i respektive CV för framtida jobbsök. De fick även en möjlighet att knyta kontakter och bygga nätverk med olika aktörer ute på arbetsmarknaden. Då flera ungdomar känner varandra har de haft möjligheter att besöka varandras platser för sysselsättning, på så vis har de haft en möjlighet att ytterligare utöka sitt kontaktnät. Dessutom fick de en möjlighet att träna det svenska språket på en arena som inte är ”tillrättalagd”. Omvänt fick företag och anställda en möjlighet att lära känna ungdomar från andra kulturer och på så vis skapa relationer över gränser i ett led för inkludering i samhället.

Syfte & mål

Två grupper hade främst nytta av detta projekt, målgrupp 1 ensamkommande ungdomar och målgrupp 2 vuxna nyanlända. Handledarna rekryterades i gruppen vuxna nyanlända och som ännu inte hade etablerat sig på arbetsmarknaden. Vi tittade även bland adepterna inom Mentorskapsprojektet. Etableringshandläggarna på AF kontaktades för förslag på kandidater. Detta innebar att det fanns en möjlighet att göra en förstudie i praktisk tillämpningsmetodik som ett sidoprojekt till processansökan "Etablering genom sysselsättning". Resultatet och erfarenheterna från denna förstudie kan sedan användas under sommaren 2017 då även Kävlinge kommun har visat intresse av att delta.

En annan fördel har varit att handledarna (de vuxna nyanlända) fick träna på det svenska språket naturligt ute i samhället, de har även haft möjlighet att skapa kontakter och ett nätverk precis som ungdomarna och på så vis få en möjlighet att etablera sig och få en bättre position på arbetsmarknaden nu eller för framtiden.

Ungdomarna fick förebilder i handledarna, bland medarbetare och chefer på respektive företag. Ett annat mål var/är att fler företag ska bli intresserade och i framtiden vilja ta emot ungdomar för sysselsättning och de företag som idag tar emot ungdomar ska anställa i framtiden. Vi vill också verka för att aktörer ute i kommunen ser anställningar av personer från andra kulturer som en naturlig del av ett samhälles utveckling, att detta ger en mångfald av kunskaper och är ett led i en inkludering som på sikt ger mervärde åt alla kommuninvånare.

Omfattning & organisation

Aktiviteten för handledarna beräknades pågå under 10 veckor sommaren 2016 med start torsdagen den 9 juni och avslutas onsdagen den 17 augusti. Ungdomarna som var ute på olika företag började som planerat men på grund av tidsbrist för att hitta lämpliga handledare och inväntan på deras utdrag från belastningsregistret började den andra gruppen drygt en vecka senare, måndagen den 20 juni. Den 15 och 16 augusti avslutades projektet.

Styrning och organisation

- Socialförvaltningen i Lomma Kommun var processägare och ansvarade för budget, rapportering och utvärdering.
- Kävlinge Kommun var inte delaktiga i förstudien men har följt processen via rapporter för att nästa sommar kunna använda gjorda lärdomar och erfarenheter.
- Processledarna och handledarna arbetade med konkreta insatser för deltagarna i befintligt sammanhang.
- Då projektet sträckte sig över drygt 9 veckor ansågs tidsperspektivet vara för kort för att utse en styrgrupp.

Relation till andra verksamheter

- **Kävlinge kommun** följde processen och har tagit del av utvärderingen/rapporten
- **Integrationsverksamheten** med ensamkommande ungdomar i Lomma Kommun
- **Boendestödjare och boendepersonal** inom integrationen
- **Mentorsprojektet** för vuxna flyktingar som står långt ifrån arbetsmarknaden
- **Handläggare** inom socialtjänsten
- **Arbetsförmedlingen**

- **Försäkringskassan**
- **Andra förvaltningar** i Lomma Kommun
- **Samverkanskartan steg 2 FINSAM** följde processen

Projektets genomförande

Ursprunget till projektet började med en förfrågan i februari från integrationen om hjälp att hitta sysselsättning till ca 25-30 ungdomar via bland annat Kraftkällan då personalen på HVB hemmen hade fått indikationer på att många ungdomar ville ha aktiviteter under sommaren. Arbetet påbörjades och så småningom var vi 3 personer, Therese Lundquist integrationssamordnare, Sven van Hardeveld områdeschef inom Integrationen samt Diana Åkesson områdeschef inom Förebyggande & Öppen Verksamhet som inledde ett samarbetade med att leta efter platser/sysselsättning i kommunen. Vi hade då arbetat på olika håll under en kort tid men sammanstrålade för att effektivisera jobbet. Therese åkte ut till olika företag och frågade om de var villiga att ta emot ungdomarna, Sven och Diana bokade in ett möte den 21 mars och 25 april med Lennart Persson, Ola Åkesson, Bengt Strengbom inom Gata-Park samt Håkan Bergman inom fastighetsavdelningen i Samhällsbyggnadsförvaltningen för att höra om de kunde bistå med sysselsättning på olika ställen i kommunen.

Vi fick positiv respons från Samhällsbyggnadsförvaltningen samt företagen: Lidl, Coop, ICA Supermarket, Hemköp, Ali's frukt och Netto. Även Café Hans Jonas och PeJo-Gruppen inom LSS ställde sig positiva till att ta emot ungdomar.

Den 21 april bjöd vi in alla ungdomar till ett informationsmöte på Dansrotundan i Lomma där vi förklarade vad vi kunde erbjuda. Ca 20 ungdomar kunde komma och de fick en möjlighet att ställa frågor. Personal inom integrationen ställde upp och tolkade vad som sades på mötet och de vidarebefordrade informationen tillsammans med övrig personal på boendena till de ungdomar som inte kunde närvara.

Trots att aktiviteterna som erbjöds var utan ersättning fick vi så småningom in 50 intresseanmälningar. Oj, vad gör vi nu!

Vi insåg snabbt att här behövs handledare men hur skulle det finansieras? Och kunde vi samarbeta kring annat och med andra som gynnade fler medborgare?

Ett förslag presenterades i FINSAMs idégrupp den 10 maj om vi kunde ansöka om medel för 4 handledare som skulle ta hand om en stor del av de 50 som anmält sig. Då hade vi redan bestämt att dessa 50 måste delas upp i 2 perioder och de i sin tur i 2 grupper för att det skulle bli hanterbart. Hänsyn skulle också i första hand tas till att de flesta ungdomar skulle gå i sommarskola och simskola. Så en logistik var nödvändigt med så stort antal.

FINSAMs idégrupp var positiva till förslaget, dock fanns det lite att fundera kring, om fler parter kunde involveras. Kävlinge avstod att medverka detta år på grund av tidsbrist och andra åtaganden men ville följa processen inför nästa år. Arbetsförmedlingen föreslog att vi skulle titta på om det fanns personer som kunde få till exempel nystartsjobb och då stod AF för en viss del av lönekostnaden. Även förslaget om att leta handledare i Mentorsprojektet som drivs i Kävlinge kom upp.

Till sist efter många kloka tankar från flera olika håll mynnade ansökan för projektet ut i att vara en "Förstudie i praktisk tillämpningsmetod inom Lomma Kommun" som ett sidoprojekt till processansökan "Etablering genom sysselsättning", där vi i första hand erbjöd vuxna nyanlända tjänsterna som handledare för dessa ungdomar.

Ansökan lämnades in till FINSAM den 16 maj med kompletterande budgetberäkningar den 20 maj. Beredningsgruppen granskade ansökan den 30 maj och de presenterade idén för FINSAMs styrelse den 1 juni. Styrelsen behandlade ansökan med ett positivt beslut samma dag. Förbundssamordnaren inom FINSAM Karin Rangin ringde och meddelade den goda nyheten på eftermiddagen.

Nu påbörjades arbetet med att hitta handledare till projektet, det kunde väl inte vara något problem? Arbetsförmedlingen kontaktades och en intensiv mejlkorrespondens inleddes med förslag på olika kandidater. Idogt letade AF efter personer eftersom tiden var knapp. Kommer vi att hinna? Vecka 22 var snart slut och projektet skulle starta v.24. Även om vi hittade någon så var AF tvungna att lyfta ansökningarna till facket för deras kännedom innan allt var klart. Intervjuer skulle göras, tänk om de inte passade som handledare och arbetskläder skulle köpas in. Det såg inte bra ut.

Potentiella handledare bjöds in för intervjuer i rasande fart och tack vare ett mycket gott samarbete från AF och Mujesira Kostovic, områdeschef inom integrationen, lyckades vi hitta 4 personer till fredagen den 17 juni (två av dem kunde de flesta ungdomars hemspråk, alla hade erfarenhet av praktiskt arbete samt att två hade jobbat med ungdomar tidigare). Gruppen ungdomar som var ute på olika företag började som planerat v.24 och gruppen gällande måleri blev en vecka försenat och kunde påbörjas v.25. Yes! Eller?

Just det, de behöver ju utdrag från belastningsregistret!

Ingen av de fyra handledarna hade fått utdrag från belastningsregistret måndagen i v.25. Två boendestödjare och en arbetsledare turades om att vara på plats tills utdragen hade kommit. Det tog en vecka!

Kraftkällan involverades för att serva projektet med material. Vaktmästaren på skolan där sysselsättningen skulle äga rum fungerade som en kontaktperson vid behov.

Första dagen samlades handledarna, ungdomarna, vaktmästaren samt två personal från Kraftkällan samt en arbetsledare för en genomgång av hur sysselsättningen skulle genomföras.

Alla bänkar och bord slipades och/eller målades/oljades på Bjerehovskolan i Bjärred även trädäcket med tillhörande bänkar och bord skurades och oljades. Båda atriumgårdarna fick sig ett uppsving med nymålade bänkar och bord samt rengjorda plattor och klippta buskar. Därefter fortsatte gänget ner till Löddesnäs förskola och skola. De hann även med Maja förskolas bänkar också. Resultatet av deras insatser var mycket bra.

Majoriteten av ungdomarna ute på företagen i Lomma fick bra referenser, här följer en del kommentarer från olika handledare/platsansvariga:

- Är flitig
- Kommer i tid
- Bra närvaro
- Intresserad av det som ska göras
- Tar för sig
- Skött sina aktiviteter
- Fungerat jättebra
- Villig att lära sig
- Pratar och lyssnar bra
- Tog initiativ och lärde sig snabbt
- Håller tider och är snäll

- Vissa ungdomar har påvisat en klar utveckling av det svenska språket under dessa veckor.

Dock fanns det ungdomar som inte klarade av sysselsättningen lika bra av olika anledningar: En ungdom var missnöjd med sin plats då han tyckte att han hade för lite att göra. Efter överenskommelse avslutade han där och fick en annan plats som fungerade bättre.

Vissa ungdomar hade svårt att komma i tid eller hade svårt att hålla tider överlag.

Några hörde inte av sig till företaget om de var sjuka.

En hade svårt att lyssna och följa instruktioner.

En ungdom fungerade dåligt i början enligt handledaren på företaget. Han verkade ointresserad och tillbakadragen. Men när ungdomen kom in i rutinerna fungerade han bättre och visade mer intresse.

Även vissa ungdomar i målargrupperna hade svårt med tider och fokus på aktiviteten.

En del ungdomar var besvikna för att aktiviteten med att plocka skräp på stranden togs bort.

När första perioden var avslutad blev handledarna intervjuade av boendestödjarna om hur ungdomarna hade klarat sina aktiviteter.

Efter andra perioden samlades handledarna för att ge feedback hur ungdomarna hade fungerat samt hur de anser att projektet i helhet hade avlöp. Denna gång fick handledarna uppgiften med feedback som ett grupparbete där de själva fick läsa frågemallen och svara skriftligen på svenska.

Sist hade arbetsledarna för projektet enskilda avslutande samtal med handledarna.

Resultat

Projektet resulterade i att 37 ungdomar hade sysselsättning/aktiviteter i olika perioder över sommaren.

Fyra arbetslösa vuxna blev erbjudna betalt arbete som handledare för ungdomar under två sommarmånader, dessförinnan hade två av dem enbart haft praktikplatser.

En av handledarna har fått fortsatt arbete under ett år via Kraftkällan, i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen och arbetsförmedlingen. Han kommer att vara handledare både åt **ungdomar** som på något sätt inte är redo för fortsatt skola samt åt **vuxna** som behöver ex arbetsträna, öva på svenska språket eller närma sig arbetsmarknaden på något sätt.

Som nämnts ovan har majoriteten av ungdomarna ute på företagen fått goda vitsord vilket ger oss en bra grund att utgå ifrån för framtida samarbete. Vi kommer att jobba för att samma företag men även nya vill ta emot fler ungdomar, antingen för sysselsättning eller för anställning på helger och lov.

Även majoriteten av ungdomarna i målargruppen skötte sina aktiviteter på ett bra sätt. Här kommer vi också att jobba för ett framtida samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen.

Vissa ungdomar och handledarna har påvisat en klar utveckling av det svenska språket under dessa veckor. Detta har vi märkt då anvisningar av Aktiviteter/uppdrag har blivit korrekta.

Det vi också har sett är att det är viktigt att vuxna vägleder ungdomarna och hjälper dem in i rutiner så de får en struktur i sin vardag till exempel att komma i tid, meddela om man är sjuk samt ansöka om ledighet vid behov etc. Det underlättar för dem att förstå hur det svenska samhället fungerar på deras fortsatta väg mot studier och arbete i framtiden.

Lärdomar och Erfarenheter

Hela arbetet med projektet gick väldigt fort, vi inser att det behövs mer tid för att fråga företag och andra aktörer om intresse. Mer tid behövs också i all annan förberedelse till exempel att hitta lämpliga handledare, att utdragen från brottsregistret kommer innan uppstart och att handledarna får mer introduktionstid osv.

Vissa företag ansåg att uppföljningsfrekvensen var för låg. Detta bör avtalas med företagen redan vid första mötet. En färdig mall för överenskommelse ska utarbetas och mer information behövs till företagen om vad som förväntas samt annan viktig information.

Vi fick olika återkopplingar gällande samma ungdomar från några företag vilket kanske inte ger en helt rättvist bedömning. Vi funderar på om en och samma kontaktperson på varje företag ska göra bedömningen. Även från vår sida är det viktigt vem som gör uppföljningarna på företagen, vi diskuterade om det ska vara någon som känner ungdomen samt att man följer en mall för samtliga uppföljningar så det blir rättvist för alla ungdomar när en bedömning görs.

På ett företag kom inte handledaren och ungdomen överens, de hade olika åsikter och ord stod mot ord, ungdomen kände sig orättvist behandlad på grund av sitt ursprung. I en sådan situation är det viktigt att följa upp snabbt därför är det viktigt att ha regelbunden kontakt med företagen. Ungdomen i detta fall fick en ny plats för aktivitet som fungerade bättre.

Ett företag var fundersam över om de kommer att få obehag från andra aktörer i samhället för att de tar emot ungdomar. Trots tankarna tog de emot ungdomar. Här måste vi stötta dessa företag om något negativt framkommer.

Vi pratade om att fortsätta bygga upp ett nätverk och utöka samarbetet med fler förvaltningar, arbetsförmedlingen, företag osv.

Vi behöver utöka vårt informationssökande gällande kostnader, andra aktiviteter, samarbete med andra kommuner etc.

En reflektion uppstod om de aktuella företagen ska få en sammanfattning av denna rapport, detta har vi inte tagit ställning till ännu.

Andra praktiska saker behöver förberedas mer inför nästa år till exempel att busstider kollas upp innan tiden för aktiviteten fastställs på företag. Det var svårt för vissa ungdomar att vara på plats som överenskommet då busstiderna inte stämde med tiden de skulle vara där.

Viktigt också att det finns tillräckligt med aktiviteter innan ungdomarna börjar.

Kostnad

Sökta medel:

3,0 anställda	225,000:- (4 personer på 75 %)
Resekostnader	5000: -
Mobiltrafik	2000: -
Skyddskläder/skor:	Skyddskläder tvättas och återanvänds nästa år.
3 Handledare	3000: -
30 ungdomar	<u>30,000:-</u>
Totalt:	265,000:-

Arbetsförmedlingen finansierade delar av lönekostnaden för handledarna genom anställningsstöd. Kostnaden för skyddskläder blev lägre dels på grund av att inköpen blev billigare men även att integrationen hade lite skyddskläder sparad sedan förra året.

Den faktiska kostnaden för hela projektet blev **209,675:-**

Varav FINSAM 118,158:- och Arbetsförmedlingen 91,517:-

Tack till:

Alla ungdomar som hade sysselsättning, lysande prestationer!

Handledarna för ungdomarna, Gholam, Temesgen, Nazir och Mohammed

Personal på alla boende för gott samarbete

Samordnare för gott samarbete

Boendestödjare, speciellt tack till Hillevi, Suha och Liza för väl utfört arbete

Kraftkällan, speciellt tack till Lars och Tibor för alla inköp

Skolvaktmästare Peter Nordbergh för gott samarbete

Samhall för vänligt mottagande på Bjerehovskolan under deras storstädning

Skolpersonal som godkände att vi använde deras matsal och toaletter på Bjerehov

Cecilia Bogren som ordnade så att vi kunde använda deras personalmatsal och toaletter både på Löddesnäs förskola och skola.

Arbetskollegor för gott samarbete

Arbetsledare för gott samarbete

SamhällsByggnadsFörvaltningen, speciellt tack till Lennart Persson o Håkan Bergman

Kävlinge Kommun tack för visat intresse

Arbetsförmedlingen, speciellt tack till Lottie, Enis, Sebastian, Lena S Schultz o Birgitta Friberg för ert envisa letande och vägledning.

FINSAMs idégrupp för att ni gillade idén för projektet

FINSAMs beredningsgrupp för att ni beslutade att ta projektansökan vidare

FINSAMs styrelse för att ni godkände projektansökan

Ett extra tack till Karin Rangin Förbundsamordnare FINSAM samt

Ali's frukt

Lidl

Coop

Hemköp

ICA-Supermarket

Netto

Café Hans Jonas

PeJo-Gruppen